

területeken bámulatos szívóssággal küzd indolenciája ellen. Harminc év óta, mióta a város ujkorra tart, nem tudta a hatóság megcsináltatni a tanyavilág legelső élet-szervét, a vasutat; nem tudta és nem akarta főleg akkor, mikor a Deutsch-féle pénzcsoport készen hozta eléje a tenyerén. Nem akarta, mert akkor is a „közjövdelem fokozása” lebegett a szeme előtt . . .

Mikor ezt a dugzagdag természeti kincsekben bővelkedő, gyönyörű tanyavilágot nézem, Dániának pompás tanyarendszere jut eszembe és mindig ott lebeg előttem a fájdalmas tudat: ime, ilyen lehetne Domszék, Feketesztél és Ásotthalom, meg a többi, ha volna eszünk, szívünk és akaratunk hozzá! És Dánia termőföldjeinek már a Demtsinskij-féle kísérlet előtt is kétszerakkora volt a hozadékuk, mint a magyar termőföldeknek; mivé lesznek majd ezután? Mi átélünk csöndesen harminc, ötven és száz esztendőket, anélkül, hogy megfejtettünk volna titkokat, melyek kite-ritve fekszenek előttünk s az élet igazi, szépséges értékeit bárgyu tehetetlenséggel földik el mindhalálig . . .

Legyen már vége egyszer a magyar betegségnak, az élehetetlenségnek. Nem néhez körülnézni, látni és meglátni. Szociális horderejű intézkedések kellenek, ezek állítják talpra a gazdasági válság és természeti csapások által elgyötört népet, ezek adnak a kezébe kapanyelet és kenyeret. Meg kell csinálni azt a mintatelepet és meg kell tanítani az embereket a meggazdagodásra. A többi majd jön magától. A nép halás és bőségesen megfizet, ha van miből. Az ősi magyar agrikultúrának még nem jött el a megváltó és újjá-remtő reneszánsza.

Ausztria is ébredszik.

(Bécsi munkatársunktól.) Végre-valahára ébredni kezdenek az osztrák vezető államférfiak is. Miután hosszú ideig türték, hogy a csehek és szlovének a legvakmerőbben bátorítsák a délszlávoknak a kettős monarchia ellen való gyűlöletét, lázítsák a hadsereg szláv származású katonáit, konspirálgatni járjanak át Belgrádba és Szerajevóba az alatt a háboru alatt is, amely miatt annyi ezer polgára a monarchia két államának kénytelen volt rendkívüli hadi szolgálatban állni, végre energikusabb elbánás alá kezdték venni a cseh okvetetlenkedést. Legujabban megindult a tisztogatás Triesztben is, ahol az olasz irredentista betörőket fosztották meg legalább attól a lehetőségtől, hogy mint hivatalos közegek támogassák az ellenséges törekvéseket.

Ezek a jelenségek arra mutatnak, hogy az osztrák vezető politikusok valahára a saját házuk táján, a saját jogos területükön is széjjel néznek s dolgozni kezdenek, nem pedig a magyar dolgokban turkálnak és *nem a magyar dolgok jobban tudásában keresik politikai és államférfiúi ambícióik kiegészítését*. Sietünk azonban megjegyezni, hogy az említett két jelenség még csak szerény, bár biztató kezdet. Érdemlegesen csak akkor lesz haszna a mutatkozó ébredésnek, ha a többi méreganyagot is semlegesítik az osztrák kormányférfiak, amely *Ausztria egységes állami életét sorvasztja* s közvetve a szoros szövetséges Magyarországnak is nagy károkat okoz. Mert még mindig fontos állami méltóságban van *Susztersics*, a Lueger-féle bomlasztó politikai éra jellegzetes torzszülöttje s mint a legutolsó szláv katolikus nagygyűlésen is, szájjal a Habsburgok iránt

való ultralójális, tehát föltétlenül hamis hü- séget beszél ugyan, de alattomban és tettel a habsburgi kettős monarchia dekomponálá- sára irányuló törekvéseket gyámolítja. Az ő hatalmi égisze alatt jelenik meg a laibachi szláv napilap, amely *a mi horvátjainkat az állampolgári hűség megtagadására, a Horvát-Szlavonországok és az anyaország között való állami kapcsolat fölbontására izgatja*. Az ő lapjaiból citálja a belgrádi sajtó a monarchia, de különösen Magyarország ellen legvakmerőbb hangon lázító cikkeket. És még élnek, szabadon működnek a bécsi szláv sajtóirodák, a bécsi szláv ügynökök, amelyek a kettős monarchia létérdekei ellen dolgoz- nak.

Valóban ideje lenne, hogy ezekre az üzemekre is ráteritse az osztrák kormány a vizes pokrócot s megszüntesse azt a siralmas látványt, amit a világ egyik leghatalmasabb állami szövetsége, a Habsburgok kettős monarchiája, már évek óta, de különösen a balkáni háboru alatt nyújtott s a melynek megszüntetéséért Magyarország egymagában csak félerővel tud küzdeni. Hisz mindenki tudja, hogy az Ausztriában az osztrák állami egység és a magyar állam ellen évek óta szabadon üzött izgatások, cselszö- vések, ujságcikkek és reichsrathi szónokla- tok folytán a kettős monarchiát úgy a köz- vetetlen (kapzsi szomszédok, mint a táv- labbi prédalesők oszlásnak induló holtte- mül tekintették, amibe csak bele kell kapni, hogy akárhányfelé ragadóztathassék. Ez az állapot, amikor fölizgatta az éhes szomszédok és a monarchia széjjelfoszlásában hasz- not remélő belső elemek zsákmányvágyát, egyuttal komoly fenyegetése is volt az eu- rópai békének. Fontos nemzetközi érdek is tehát, hogy valahára véget érjen s Ausz-

A kabalá.

Irta: Nagy Endre.

A márványszegélyű gázkandallóban apró lángok reflexzei pislogtak. A kandalló réztorkában úgy remegtek ezek a számlálhatatlan fénypöttyök, mint egy miniatűr világ- egyetemben a csillagok. Játékoskedvű gyer- mek, vagy szomoruszivű asszony egész nap elbámulhatta és beléfeledkezhetett a lelké- vel.

A kandalló mellől jött a vékony, sirán- kozó női hang, mintha valamelyik apró japá- ni figurácska szólalt volna meg a szegélyen:

— Már megint elmegy hazulról estére?

Berke Vilmos, a diadalmas börzeüg- nyök, éppen a keskeny, fehér csokor-nyak- kendőt kötözte a tükör előtt és ingerülten szólott hátra:

— Már megint! Van valami kifogásod ellene?

— Hiszen csak kérdeztem . . .

— Persze, csak kérdezted! Ott összeku- porodsz a sarokban és megmérgezed a lel- kemet az örökös siránkozó panaszoddal. Megremegek, ha hallom a nyöszörgésedet, megsavanyitod az életkedvemet és ha föl- szisszenek, akkor ártatlan arccal mondod: „Hiszen csak kérdeztem!”

— Vacsorára itthon maradhatnál. Aztán ugyis elmegy.

— Mondtam, hogy nem lehet. Üzleti ügyek.

— Üzleti ügyek. Frakkban, fehér nyak- kendővel!

— Ostoba vagy! Mais ott tartasz, mint öt év előtt. Még most is azt hiszed, hogy üzletet csak munkakabátban, a pult előtt le- het lebonyolítani. Így dolgozik az apád, az öreg falusi fűszeres. De az én üzletem más . . . Itt komplikáltabb dolgok vannak . . . Itt nagyba megy . . . Eh, de ezt te sohse fogod megérteni!

— Lehet . . . Az ilyesmihez szaktudás kell . . . De az is biztos, hogy maga sem fog megérteni engem sohasem. Pedig ehhez csak emberi szív kell, meg szánalom . . .

Berke most már hófehér keztyűt is felhuzgálta, egészen kész volt már az indu- lásra, tehát türelmetlenül mondotta:

— Most aztán megint jönnek a könyvek! Azok a buta könyvek, amik ellen nem lehet védekezni! Neked csak a szemedet marják vörösre, de nekem a szívemet marják össze! Na! . . . Elég! Pá!

Az asszonyka hirtelen ijedt mozdulatot tett, mintha erőszakkal akarná visszatartani, aztán zavartan dadogta:

— Nézze . . . Vilmos . . . maga most megint haraggal fog elmenni . . . Pedig es- kiűszöm, hogy . . . hogy . . . nem jól íté- meg . . . mert . . .

Most elpirult, mint egy fiatal hajadon és szégyellősen suttogta:

— Csak egy pillanatig várjon.

— Kíváncsi vagyok, hogy hát ebből mi lesz.

— Szégyellem előszóval elmondani . . . de . . . várjon . . . csak egy pillanatig . . .

Az apró zsuzsuk közül egy picike noteszt szedett elő filigrán ceruzával. Néhány szót írt egy papírlapra és arcát félrefordította, amikor átnyújtotta azt a férjének. Berke ki- váncsian olvasta el. Ez állott rajta: — „Azért fáj mindig, ha elmegy, mert én magát nagyon szeretem.”

Az asszony nem mert kinézni a kandalló mögül, Berke pedig fanyarul föl kacagott.

— De hisz ez rendes szerelmi vallomás!

„Én magát nagyon szeretem!” . . . Azt el- hiszem, hogy te szeretsz engem, aminthogy én is szeretlek téged. De azon a koron túl vagyunk már, amikor még az ilyesmit levél útján kellett közölnünk egymással . . . Öt éves házasság vagyunk és ilyenkor már az emberek szeretik egymást anélkül, hogy mondogatnák. Ilyenkor már a szeretet, vagy ha neked így jobban tetszik: szerelem, egy- szerűen megvan, mint a levegő. Az ember be- szítja és nem beszél róla.

— De ha nincs meg! Ha fuldokolni kell!

— Te még mindig ott tartasz, ahol öt év előtt . . . A szerelemnek a föladatai vál-

Értesítés.

Telefon 1203. sz.

Kárpitos árú bárkinek részletfizetésre is

Dús választék kész diván, ottomán, matracok, garnitúrák stb. — Javítások jótállással szaksze- rűen és olcsón eszközöltetnek.

BALOG,

:: kárpitos-üzlet ::

Kossut Lajos-sugárut 6. szám.